

Dr hab. inż. Remigiusz Kozłowski, prof. UŁ

Katedra Logistyki

Wydział Zarządzania Uniwersytetu Łódzkiego

**Recenzja rozprawy doktorskiej mgr inż. Magdaleny Wróbel - Lachowskiej
pt. „Zarządzanie wiedzą w procesie kształcenia logistycznego
na przykładzie regionu łódzkiego”
napisanej na Wydziale Organizacji i Zarządzania Politechniki Łódzkiej
pod kierunkiem naukowym dr hab. inż. Zbigniewa Wiśniewskiego, Prof. PŁ**

Podstawę formalną sporządzenia recenzji stanowi uchwała Rady Wydziału Organizacji i Zarządzania Politechniki Łódzkiej z dnia 13.09.2017 powołująca mnie na recenzenta rozprawy doktorskiej mgr inż. Magdaleny Wróbel - Lachowskiej pt. „Zarządzanie wiedzą w procesie kształcenia logistycznego na przykładzie regionu łódzkiego” przygotowanej pod kierunkiem naukowym dr hab. inż. Zbigniewa Wiśniewskiego, Prof. PŁ.

Celem sporządzenia recenzji jest ocena, czy rozprawa doktorska spełnia warunki określone w art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U. 2003 nr 65 poz. 595 z późn. zmianami).

Rozprawa doktorska mgr inż. Magdaleny Wróbel - Lachowskiej jest obszernym opracowaniem teoretyczno - empirycznym, składającym się z pięciu rozdziałów, poprzedzonych wstępem oraz zakończonym podsumowaniem - dyskusją wyników. Dysertacja jest opracowaniem, które wraz z bibliografią i spisami obiektów obejmuje łącznie 274 stron.

Problematyka kształcenia w zakresie logistyki w czasach bardzo dynamicznych zmian otoczenia a szczególnie postępu technologicznego jest prawdziwym wyzwaniem dla uczelni wyższych. Ostatnie dwie dekady były dla polskich szkół wyższych okresem bardzo intensywnych zmian zarówno pod względem turbulentnych zmian otoczenia jak również szeregu reform, których zadaniem było dostosowanie szkolnictwa do wymogów gospodarki oraz do systemu funkcjonującego w całej Unii Europejskiej.

Skupienie uwagi Doktorantki na obszarze logistyki w połączeniu z przeprowadzeniem badań w regionie łódzkim jest wyjątkowo trafne ze względu na bardzo dynamicznie powstający w tym obszarze klaster firm logistycznych. Wszelkie prognozy zarówno krajowe jak i zagraniczne jednoznacznie wskazują, że to właśnie województwo łódzkie w najbliższej przyszłości stanie się niekwestionowanym liderem logistyki w Polsce. Jednocześnie szybko rosnące zapotrzebowanie na pracowników posiadających kompetencje w logistyce stało się wyzwaniem dla szkolnictwa w także dla szkolnictwa wyższego, które powinno być w stanie zapewnić edukację dla kadr logistycznych. Wyzwanie jest tym trudniejsze, że łódzki ośrodek akademicki nie posiadał dużych ilości nauczycieli akademickich zajmujących się logistyką.

Z tego powodu badania w obszarze doskonalenia systemu kształcenia logistyków jest cenna, ponieważ może przynieść bardzo korzystne i oczekiwane efekty związane z podniesieniem poziomu i ilości kształconych na łódzkich uczelniach logistyków. Zatem tematyka podjęta w recenzowanej rozprawie jest bardzo istotna z punktu widzenia badawczego i niezwykle ważna dla podmiotów funkcjonujących w branży logistycznej. Wybór problematyki dysertacji jest więc trafny i aktualny.

Autorka przyjęła za przedmiot badań: zarządzanie wiedzą w procesie kształcenia logistycznego na przykładzie regionu łódzkiego. Głównym problemem badawczym dysertacji było: jak należy zarządzać wiedzą w procesie kształcenia logistycznego w regionie łódzkim, aby zapewnić w tym procesie takie efekty kształcenia [rozumiane jako połączenie wiedzy, umiejętności oraz postaw], odpowiadające kompetencjom wymaganym od pracowników logistycznych w regionie łódzkim, które pozwolą zwiększyć atrakcyjność zawodową studentów i absolwentów, a tym samym zwiększyć konkurencyjność branży logistycznej i regionu.

Przyjęto następujący cel pracy: opracowanie, opierającego się na elastycznej relacji między uczelniami a przedsiębiorstwami, modelu zarządzania wiedzą w procesie kształcenia logistycznego, zapewniającego w tym procesie efekty kształcenia, odpowiadające kompetencjom wymaganym od pracowników logistycznych w regionie łódzkim, które pozwolą zwiększyć atrakcyjność zawodową studentów i absolwentów a tym samym zwiększyć konkurencyjność branży logistycznej i regionu.

Doktorantka sformułowała także następującą hipotezę badawczą: brak modelu zarządzania wiedzą w procesie kształcenia logistycznego, opierającego się na elastycznej relacji między uczelniami a przedsiębiorstwami, powoduje, że nie jest możliwe zapewnienie w tym procesie efektów kształcenia, odpowiadających kompetencjom wymaganym od pracowników logistycznych w regionie łódzkim, które pozwalają zwiększyć atrakcyjność zawodową studentów i absolwentów a tym samym zwiększyć konkurencyjność branży logistycznej i regionu.

Struktura rozprawy doktorskiej jest logiczna i stanowi spójną całość. Zawiera ona pytania badawcze/ problemowe na początku każdego rozdziału. Wstęp posiada czytelną strukturę zawierającą przyjętą metodykę badań empirycznych.

Na pozytywną ocenę zasługuje powiązanie pytań badawczych z konkretnymi częściami dysertacji, które zawierają odpowiedzi na te pytania oraz zadbanie o przejrzystość i czytelność pracy poprzez dobrze dopasowaną strukturę oraz fragmenty treści, które są „przewodnikiem” pokazującym logiczne powiązania pomiędzy poszczególnymi częściami dysertacji.

Autorka przeprowadziła studia literaturowe, w których zawarła analizy teoretyczne podjętej tematyki dysertacji z uwzględnieniem literatury zarówno krajowej jak i zagranicznej. Część empiryczna opracowana została na podstawie szeregu dobrze dobranych narzędzi badawczych i z całą pewnością jej opracowanie było bardzo pracochłonne.

Rozdział drugi przedstawia w interesujący sposób analizę ewolucji systemu kształcenia w Europie oraz dobrą analizę przekrojową zagadnień edukacyjnych z uwzględnieniem zarówno czynnika czasu jak i tła ekonomiczno – politycznego. Analiza ta jest przygotowana w sposób logiczny i zwięzły, obejmuje okres od starożytności do czasów współczesnych.

Dużym osiągnięciem jest zidentyfikowanie błędów wprowadzania deklaracji bolońskiej w Polsce oraz podkreślenie braku wsparcia merytorycznego i finansowego. Na podkreślenie zasługuje część poświęcona ewolucji systemu kształcenia wyższego w Polsce w kontekście wprowadzania zasad deklaracji bolońskiej oraz prognozy najnowszych i aktualnych propozycji zmian. Doktorantka bardzo dobrze opracowała część poświęconą efektom kształcenia łącząc je z zapotrzebowaniem na kadrę w naszym kraju.

W rozdziale 3 znalazła się prawidłowa charakterystyka roli i trudności w zarządzaniu wiedzą na uczelniach. Dokonana została także próba zaaplikowania wybranych modeli tego zarządzania do sytuacji panującej w szkołach wyższych. Wykazano także rosnącą rolę procesów umysłowych wspomaganą technolo-

giami ICT w praktyce gospodarczej. Doktorantka wykazała się także umiejętnością wkomponowania konkretnych przykładów do charakterystyki zagadnień od strony teoretycznej np. s. 96 [Ikea w Jarostach jako przykład zastosowania IoT]. Analizy przedstawione w tej części doprowadziły do sformułowania prawidłowego wniosku, że pracownik logistyki 4.0 ma za zadanie tworzenie rozwiązań opartych o ICT.

W rozdziale 4 zawarto ambitne pytania badawcze np. dotyczące potencjału rozwojowego logistyki i jej kadr. Dobrze scharakteryzowano przebieg zbierania danych i ich źródeł w wyodrębnionym do tego celu podrozdziale [podrozdział 4.1]. Na s. 102 zamieszczono czytelny schemat metod i technik badawczych zastosowanych podczas badań. Na pochwałę zasługuje także szczegółowy opis poszczególnych metod badawczych w specjalnie do tego wyodrębnionych częściach podrozdziałów natomiast na s. 120 nie uwzględniono, że niższe zarobki w Łódzkiem powodują oprócz emigracji zarobkowej do ościennych województw także emigrację tam gdzie są one jeszcze wyższe czyli za granicę.

Zawartą w rozprawie charakterystykę ilościową branży logistycznej należy ocenić pozytywnie. Natomiast nie uwzględniono korytarza TEN-T obejmującego: drogę S8 Walichnowy - Łódź oraz planowane jej wydłużenie do Tomaszowa Mazowieckiego. Jest to dołożony fragment sieci TEN-T w 2012 roku po ogólnoeuropejskich konsultacjach w tym obszarze. Także w transporcie kolejowym nie uwzględniono mankamentu, że od początku istnienia kolei na ziemi łódzkiej - podstawowy jej problem to brak skomunikowania dwóch głównych dworców Łódź Fabryczna z Łodzią Kaliską. Natomiast w diagnozie problemów Portu Lotniczego w Łodzi nie wspomniano o głównej przyczynie jego problemów czyli o braku właściwego skomunikowania go za pomocą infrastruktury drogowej i kolejowej.

Doktorantka prawidłowo scharakteryzowała rynek powierzchni magazynowych w naszym regionie. Na podkreślenie zasługuje też odnotowany przez Autorkę fakt niezakwalifikowania branży logistycznej do strategii Loris 2030 dla województwa łódzkiego z powodu braku perspektyw zastosowania w niej innowacyjnych rozwiązań oraz nowoczesnych technologii – co jest oczywistym błędem a potwierdzeniem tego jest m.in. stanowisko Komisji Europejskiej, która właśnie w tej branży dostrzega olbrzymi potencjał innowacyjny [s. 143].

Doktorantka dokonała dobrej analizy oferty edukacyjnej w regionie łódzkim w zakresie logistyki z uwzględnieniem profilu absolwentów, dzięki temu możliwe było porównanie z popytem zidentyfikowanym na podstawie m.in. analizy ogłoszeń prasowych. W wyniku przeprowadzonych analiz udało się dokonać identyfikacji braków kompetencyjnych pracowników już pracujących na stanowiskach logistycznych co stanowi wskazówkę dla ewolucji programów nauczania na kierunkach związanych z logistyką.

Bardzo wartościową część stanowi także fragment poświęcony współpracy pomiędzy uczelniami a przedsiębiorstwami – tu także Doktorantka zaprezentowała braki i niedoskonałości tej współpracy a także oczekiwania firma wobec uczelni wyższych. Zdecydowanie największym osiągnięciem w pracy doktorskiej to opracowanie kompleksowego modelu zarządzania wiedzą w procesie kształcenia logistycznego. Charakterystyka modelu jest przygotowana w sposób bardzo dokładny, czytelny oraz logiczny. Model zawiera także konkretne wskaźniki skuteczności i efektywności działań. Doktorantka opracowała także listę korzyści z zastosowania autorskiego modelu dla poszczególnych jego uczestników tzn. studentów, przedsiębiorstw oraz regionu.

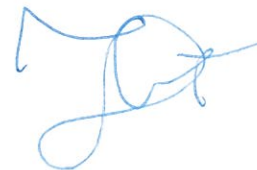
Zakończenie dysertacji – dyskusja wyników zawiera prawidłowo sformułowane wnioski uwzględniające wszystkie analizy zaprezentowane w rozprawie. W

tej części Autorka odniosła się do sformułowanej w rozprawie hipotezy, która została pozytywnie zweryfikowana.

Podsumowując, należy pozytywnie ocenić wybór tematyki rozprawy ze względu na jego znaczenie dla praktyki gospodarczej. Badania empiryczne przeprowadzone zostały z wykorzystaniem szeregu narzędzi badawczych. Na uwagę zasługuje przedstawienie przez Doktorantkę autorskiego modelu zarządzania wiedzą w procesie kształcenia logistycznego. Z wyżej wymienionych powodów należy podkreślić, że rozprawa ma duże znaczenie poznawcze wzbogacające wiedzę z zakresu problematyki związanej z zarządzaniem wiedzą w procesie kształcenia logistycznego.

Biorąc powyższe pod uwagę stwierdzam, że recenzowana praca odpowiada ustawowym wymogom stawianym rozprawom doktorskim na stopień Doktora w Dziedzinie Nauk Ekonomicznych w Dyscyplinie Nauk o Zarządzaniu i wnoszę o dopuszczenie jej Autora do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Ze względu na wyjątkowo szerokie badania empiryczne zawarte w rozprawie oraz ich efekt w postaci opracowania modelu zarządzania wiedzą w procesie kształcenia logistycznego, którego użyteczność praktyczną oceniam bardzo wysoka występuję z wnioskiem o wyróżnienie recenzowanej rozprawy doktorskiej.

24.11.2017r.

